

SOCIETAT

La pèrdua de població explica en bona mesura la baixada de l'atur a l'Ebre

Un informe de la URV constata la tendència a l'alça de les emigracions a altres llocs de Catalunya per raons d'expectativa laboral i projecte vital

Terres de l'Ebre Ò. Meseguer

Si ja sabem que l'anomenada recuperació econòmica no havia assolit a les Terres de l'Ebre la mateixa acceleració que a altres territoris, que l'Ebre porta cinc anys perdent població i que l'increment de l'ocupació a les comarques del sud resultava especialment matisable per la precarietat majoritària, ara un informe elaborat per la Càtedra d'Economia Local i Regional (CELIR) de la URV constata que, a més a més, el descens de l'atur ve determinat en bona mesura per la pèrdua de població, i aquesta, al seu torn, és clarament imputable al retorn o la marxa de la població estrangera que havia vingut a fer treballs molt específics durant la primera dècada de bonança d'aquest segle (se'n han anat sobretot entre el 2012 i el 2014), però també al saldo migratori negatiu en relació amb altres territoris de Catalunya, especialment l'entorn de Barcelona i el Camp de Tarragona, on aterren els joves ebrencs i altres col·lectius d'edat per raons d'expectativa laboral i de projecte vital. És a dir, se'n van per falta d'oportunitats. L'estudi no considera tan determinant el factor envelliment, present durant tot el que portem de segle. El resultat no és gens esperançador: en part hi ha menys aturats perquè hi viu menys població activa.

El director de la càtedra, Juan Antonio Duro, ho considera prou aclaridor per a reclamar a l'administració programes eficients de promoció econòmica, amb pressupost per a actuar i

	Evolució població 2011-2016	% evolució població 2011-2016	Evolució població edat potenc. activa	% evolució pobl. edat potenc. activa	Evolució població estrangera 2011-2016	% evolució població estrangera 2011-2016	Evolució atur registrat 2011-16	% evolució atur registrat 2011-16
Baix Ebre	-3.498	-4,27	-4.060	-7,66	-3.632	-21,46	-1.393	-20,39
Montsià	-3.415	-4,79	-3.640	-7,76	-4.552	-29,18	-935	-16,39
Ribera d'Ebre	-1.299	-5,55	-1.129	-7,54	-731	-18,38	-69	-4,87
Terra Alta	-1.033	-8,17	-990	-12,81	-465	-25,88	-91	-16,28
Terres de l'Ebre	-9.245	-4,89	-9.819	-8,01	-9.380	-24,49	-2.487	-17,14
Catalunya	-53.521	-0,71	-193.374	-3,86	-162.454	-13,70	-127.620	-21,33

Font: CELIR de la URV a partir de dades de l'Idescat

ja no tant per a analitzar, perquè el diagnòstic és poc discutible. **"Catalunya no ha fet res per a atraure talent a territoris rurals"**, van acusar els successius governs.

SALDO MIGRATORI NEGATIU Les dades estrictament demogràfiques diuen que les Terres de l'Ebre no només estan en una nova fase regressiva sinó també desfavorable en relació amb Catalunya: les quatre comarques del sud van perdre el 5,62% de la població en el període comprès entre el 2011 i el 2016, quan Catalunya va perdre el 0,22% en el mateix període (i ja va créixer, a diferència de les Terres de l'Ebre, el 2017). La reducció de la població estrangera a l'Ebre (24,5%) en el període 2011-2016 va ser la segona de Catalunya, després de l'Alt Pirineu i Aran. A Catalunya, la reducció va ser del 13,70%. La reduc-

ció d'estrangers se centra en població extracomunitària de poca qualificació i població jubilada o prejubilada de l'Europa occidental per l'empitjorament econòmic comparat amb l'origen. Les poblacions de més decreixement demogràfic són les més petites i les que tenen una estructura relativament basada en l'agricultura; situacions específiques de crisi empresarial, com han estat la Sènia o Flix, i dinàmiques de retorn de col·lectius específics, com ara els britànics.

El saldo migratori total és negatiu a les quatre comarques. Entre el 2011 i el 2016 van marxar a altres llocs de Catalunya més de 1.400 persones (1412), amb una acceleració d'aquesta dinàmica entre els anys 2015 i 2016. En el mateix període, van marxar a l'estranger més de 6.000 persones (6.117), però amb una incidència progressivament menor. "Probable-

ment els col·lectius més susceptibles d'emigrar o tornar ja ho han fet majoritàriament", conclou l'informe. En canvi, si no s'hi fa res, les dificultats per retenir o fins i tot importar talent es mantindran o s'agreujaran. "Una part de l'emigració es dona quan ja s'ha produït la pèrdua del lloc de treball; l'altra té lloc com a previsió i atinent a la manca d'expectatives laborals en l'àrea de residència", indica el document.

TEIXIT SOCIOECONÒMIC FEBLE D'altra banda, la destrucció de llocs de treball es va manifestar especialment entre el 2008 i el 2014, amb una pèrdua propera al 50% en sectors com la construcció. Tot i la posterior reducció general i comarcal de l'atur, el comportament ebrenc és negatiu en relació amb comarques veïnes de Ponent o del Camp de Tarragona,

sense anar més lluny. També en relació amb el conjunt del país: mentre a l'Ebre es reduïa el nombre d'aturats en un 17,14% entre 2011 i 2016, a Catalunya la reducció era del 21,33%.

L'informe conclou que "hi ha una certa associació global entre disminució recent de la població i de l'atur a les Terres de l'Ebre, una situació que no és nova, tot i que amb diverses particularitats, i que no es dona a Catalunya, on cau l'atur però gairebé es manté la població" en el període analitzat (2011-2016). És significatiu que la reducció de la població en edat potencialment activa és més accentuada que la de la població total [vegeu gràfic]. Com a reflexió final, l'informe sosté que el territori presenta clares limitacions en la creació d'ocupació, com a resultats d'un teixit socioeconòmic feble, fet que se superposa a l'envelliment. ■